

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 27 de setembre de 2023

Viatge apostòlic del Sant Pare a Marsella en ocasió dels “Encontres del Mediterrani”

Benvolguts germans i germanes!

A finals de la setmana passada vaig ser a Marsella per a participar en la conclusió dels Rencontres Méditerranéennes, que han involucrat bisbes i alcaldes de la zona mediterrània, juntament amb nombrosos joves, per tal que la mirada s'obris al futur. En efecte, l'esdeveniment de Marsella es titulava “Mosaic d'esperança”. Aquest és el somni, aquest és el desafiament: que el Mediterrani recuperi la seva vocació de ser laboratori de civilització i de pau.

El Mediterrani, ho sabem, és bressol de civilització, i un bressol ho és per a la vida! No és tolerable que es converteixi en tomba, i tampoc un lloc de conflicte. El Mar Mediterrani és el més oposat que hi ha a l'enfrontament entre civilitzacions, a la guerra, al tràfic d'éssers humans. És exactament al contrari, perquè el Mediterrani comunica Àfrica, Àsia i Europa; el nord i el sud, orient i occident; les persones i les cultures, els pobles i les llengües, les filosofies i les religions. Certament, el mar sempre és d'alguna manera un abisme per superar, i fins i tot pot arribar a ser perillós. Però les seves aigües custodien tresors de vida, les seves onades i els seus vents porten embarcacions de qualsevol tipus.

Des de la seva costa oriental, fa dos mil anys, va partir l'Evangeli de Jesucrist.

El seu anunci, naturalment, no va ser per art de màgia i no s'aconsegueix una vegada per sempre. És el fruit d'un camí en el qual totes les generacions són cridades a recórrer-ne un tram, llegint els signes dels temps en els quals es viu.

L'encontre de Marsella ve després d'altres de similars que van tenir lloc a Bari l'any 2020 i a Florència l'any passat. No ha estat un esdeveniment aïllat, sinó el pas endavant d'un itinerari que va tenir els inicis en els “Col·loquis Mediterranis” organitzats per l'alcalde Giorgio La Pira a Florència, a finals dels anys 50 del segle passat. Un pas endavant per a respondre, avui, a la crida llançada per sant Pau VI a la seva encíclica *Populorum progressio*, a promoure «un món més humà per a tots, on tots hagin de donar i rebre, sense que el progrés dels uns sigui un obstacle per al desenvolupament dels altres» (n. 44).

De l'esdeveniment de Marsella, què n'ha sortit? N'ha sortit una mirada al Mediterrani que definiria simplement humà, no ideològic, no estratègic, no políticament correcte ni instrumental, humà, és a dir capaç de referir-ho tot al valor primer de la persona humana i de la seva inviolable dignitat. Al mateix temps en va sortir una mirada d'esperança. Això és avui molt sorprenent: quan escoltes els testimonis que han travessat situacions inhumanes o que les han compartit, i precisament d'ells reps una “professió d'esperança”. I també és una mirada de fraternitat.

Germans i germanes, aquesta esperança, aquesta fraternitat, no ha de “volatilitzar-se”, no, al contrari, ha d'organitzar-se, concretar-se en accions a llarg, mitjà i curt termini. Per tal que les persones, en plena dignitat, puguin escollir emigrar o no emigrar. El Mediterrani ha de ser un missatge d'esperança.

Però hi ha un altre aspecte complementari: cal tornar a donar esperança a les nostres societats europees, especialment a les noves generacions. De fet, com podem acollir els altres si no tenim nosaltres abans un horitzó obert al futur? Els joves pobres d'esperança, tancats en allò privat, preocupats per gestionar la seva precarietat, com poden obrir-se a l'encontre i a compartir? Les nostres societats moltes vegades malaltes d'individualisme, de consumisme i d'evasions buides necessiten obrir-se, oxigenar l'ànima i l'esperit, i llavors podran llegir la crisi com una oportunitat i afrontar-la de manera positiva.

Europa necessita tornar a trobar passió i entusiasme, i a Marsella puc dir que n'he trobat: en el seu pastor, el cardenal Aveline, en els preveres i en els consagrats, en els fidels laics compromesos en la caritat, en l'educació, en el poble de Déu que ha demostrat gran calor en la missa al Stade Vélodrome. Dono les gràcies a tots ells i al president de la República, que amb la seva presència ha testimoniado l'atenció de tot França en l'esdeveniment de Marsella. Que la Mare de Déu, que els marsellesos veneren com Notre-Dame de la Garde, pugui acompanyar el camí dels pobles del Mediterrani, per tal que aquesta regió es converteixi en allò que des de sempre ha estat cridada a ser: un mosaic de civilització i d'esperança.